

RECENZIJE

Knjiga autorice prof. dr Milene Raković pod nazivom „Finansije i finansijsko pravo“ pisana je u skladu sa bolonjskim programom, čiji je osnovni cilj i namjena da pruži osnovna i neophodna znanja iz finansija kao segmenta ekonomskih nauka i finansijskog pravo koji je u segmentu pravne oblasti. Uz dosta smjelosti uspjela je da sadržaj sistematizuje i izloži u osam međusobno skladnih i logično povezanih dijelova.

U prvom dijelu rada autorica je na dosta jednostavan način prezentirala predmet javnih finansija i fundament finansiranja javnih potreba i javnih prihodima. Prvi dio je logički strukturirana cjelina koja se sastoji iz sljedećih dijelova:

1. Predmet izučavanja javnih finansija
2. Finansijska ekonomija i finansijsko pravo
3. Finansijska teorija i finansijska politika
4. Pojam i podjela javnih potreba
5. Pojam i karakteristike javnih prihoda
6. Razvoj javnih prihoda
7. Klasifikacija javnih prihoda

Knjiga, koja predstavlja naučnu literaturu, logički je povezana cjelina koja najveću pažnju posvećuje izučavanju poreza, koje je eksplicitno povezala kroz sljedeće dvije cjeline:

Opšti dio:

1. Pojam, karakteristike i razvoj finansijskog prava
2. Poreska terminologija
3. Pojam i karakteristike poreza
4. Teorija opravdanosti uvođenja poreza
5. Poreska načela-kanoni
6. Poreska sposobnost

7. Poreski sistem
8. Klasifikacija poreskih sistema
9. Granice oporezivanja
10. Ciljevi oporezivanja

Posebni dio:

1. Klasična klasifikacija poreza
2. Ekonomska klasifikacija poreza
3. Porez na dodatu vrijednost u Bosni i Hercegovini
4. Akcize (trošarine) u Bosni i Hercegovini
5. Mješoviti porezi-ekološki porezi
6. Izbjegavanje plaćanja poreza-poreska evazija
7. Pojavni oblici poreske evazije
8. Prevaljivanje poreza
9. Dvostruko pravno oporezivanje
10. Siva ekonomija
11. Sprečavanje pranja novca u Bosni i Hercegovini

Treći i četvrti dio su logičke cjeline u kojima se prezentuju javni rashodi i uzajaman i korelativan odnos sa budžetskim i vanbudžetskim institucijama finansiranja javne potrošnje.

1. Odnos između javnih prihoda i javnih rashoda
2. Povezanost i uslovljenost javnih prihoda i rashoda
3. Finansijske teorije o javnim rashodima
4. Dejstva javnih rashoda
5. Principi-kanoni javnih rashoda
6. Klasifikacija javnih rashoda
7. Efekti javnih rashoda

Četvrti dio je sistematizovana cjelina koja se odnosi na:

1. Doprinos
2. Pojam državnog trezora
3. Pojam i razvoj budžeta
4. Aspekti posmatranja budžeta

5. Budžetska načela
6. Budžetska procedura
7. Završni račun budžeta
8. Kontrola budžeta

Dužnu pažnju u petom dijelu autorica posvećuje bankarskom sistemu, dajući naglašeni akcenat savremenom bankarstvu koje je centralni stub djelovanja države i njenih institucija. Obradila je sistematizovano ovu oblast, prilagodivši savremenoj naučnoj oblasti bankarskog sistema. Prezentirane su sljedeće oblasti:

1. Pojam i vrste banaka
2. Principi poslovanja banke i bankarski poslovi

Autorica je elaborirala parafiskalne prihode, koji imaju značajna djelovanja na privredu i društvenu nadogradnju, proučavanjem javnog zajma, carina i taksa.

Kroz javni zajam obrađene su sljedeće cjeline:

1. Pojam i karakteristike javnog zajma
2. Klasifikacija javnih zajmova
3. Pogodnosti za upis javnog zajma
4. Emisija javnog zajma
5. Konverzija i konsolidacija javnog zajma
6. Amortizacija javnog zajma

Uz dosta smjelosti i praktičnih saznanja prezentovala je lako i logički sljedeće savremene trgovinske i carinske organizacije:

1. Svjetska trgovinska organizacija-WTO
2. Svjetska carinska organizacija-WCO
3. Pojam i karakteristike carina
4. Klasifikacija carina
5. Carinski sistem u Bosni i Hercegovini

U zadnjem dijelu obradila je takse i takseni sistem kroz sljedeće oblasti:

1. Pojam i karakteristike takse
2. Taksena načela i elementi takse
3. Klasifikacija i utvrđivanje visine takse

Ličnim uvidom u strukturu i sadržaj rukopisa koji je predmet recenzije daju se argumentovani i prihvatljivi stavovi o knjizi «Finansije i finansijsko pravo» autorice prof. dr Milene Raković da može poslužiti nauci. Opravdanost prethodne konstatacije dajemo kroz sljedeće elemente:

1. da rukopis obuhvata ukupnu građu naučne discipline finansija i finansijskog prava,
2. da je obim i struktura prezentiranih sadržaja tematska jedinica u skladu sa planom i programom nastave prema bolonjskom procesu i
3. da kompozicija rukopisa zadovoljava kriterije racionalne realizacije nastavnog procesa.

Kroz elaboraciju sadržaja autorica je zahvaljujući nesumnjivoj stručnoj i naučnoj reputaciji i bogatom pedagoškom iskustvu demonstrirala jasno, precizno i argumentovano savremene probleme u kontekstu finansija i finansijskog prava. **Uz dosta argumenata, smatramo da će rad «Finansije i finansijsko pravo» poslužiti korisno studentima prava, ekonomije, koledžima i doprinijeti praktičnoj primjeni zaposlenima u privrednim društvima, finansijskim organizacijama, državnoj i javnoj upravi. Uz dužno poštovanje prema trudu i nesebičnoj požrtvovanosti autorice, stojimo pri stavu da prezentirani tekst treba prihvatiti, a izdavaču - Pravnom fakultetu u Banja Luci da ga štampa u obliku knjige.**

Banja Luka, 13.10.2007. godine

RECEZENTI:

Prof. dr Aleksa Milojević

Prof. dr Halid Konjhodžić